

REFERAT Kontaktforum for Handicap 2010-2013 d. 14-06-2012

Mødedato Torsdag d. 14. juni 2012 kl. 16:00

Mødested Byggecentrum, Hindsgavl Allé 2, Middelfart

Indholdsfortegnelse

Velkomst og præsentation.....	3
Godkendelse af referat fra møde i Kontaktforum for Handicap den 29. marts 2012.....	4
Orientering om Region Syddanmarks initiativ til at samle de regionale sociale tilbud i ”paraply-tilb	5
Oplæg omkring værgemål v. jurist Trine Andersen og forstander på Bognæs Kirsten Agerskov Niel	8
Forebyggelse af vold og magtanvendelse v. forstander på Østruplund Lars Urban Rasmussen.....	10
Mødekalender 2012.....	12
Eventuelt.....	13

Punkt 1: Velkomst og præsentation

12/259

Sagsfremstilling

Velkomst og præsentation ved Bente Gertz, formand for Kontaktforum for Handicap og medlem af regionsrådet.

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 14-06-2012

Bente Gertz bød velkommen til de pårørenderepræsentanter, der deltog på mødet og introducerede kort til Kontaktforum for Handicap. Kontaktforum for Handicap består af 6 repræsentanter fra regionsrådet og 5 fra Danske Handicaporganisationer (DH) og har til formål at drøfte overordnede og tværgående handicappolitiske spørgsmål.

Kontaktforum for Handicap skaber den direkte kontakt mellem regionsrådspolitikere og handicaporganisationer, og på møderne drøftes indhold og udførsel af den regionale virksomhed på områder, der har relevans i forhold til mennesker med handicap.

Punkt 2: Godkendelse af referat fra møde i Kontaktforum for Handicap den 29. marts 2012

12/259

Resumé

Godkendelse af referat fra møde den 29. marts 2012.

Sagsfremstilling

Godkendelse af referat fra møde den 29. marts 2012.

Indstilling

Det indstilles, at referatet godkendes.

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 14-06-2012

Referatet blev godkendt uden bemærkninger.

Punkt 3: Orientering om Region Syddanmarks initiativ til at samle de regionale sociale tilbud i ”paraply-tilbud” indenfor målgruppeområder

12/11448

Resumé

Der vil blive holdt et oplæg om Region Syddanmarks "Fælles Fokus" initiativ til et intensiveret samarbejde mellem regionen og de syddanske kommuner, herunder om Region Syddanmarks planer om at samle de regionale sociale tilbud i ”paraply-tilbud” indenfor målgruppeområder.

Sagsfremstilling

Det specialiserede socialområde i Region Syddanmark står over for en række udfordringer, der forudsætter en fælles indsats. Omkostningsudviklingen skal følge de politisk fastsatte økonomiske rammer og samtidig skal borgere med behov for et højt specialiseret socialt tilbud fortsat have ydelser af høj faglig kvalitet. Region Syddanmark har på den baggrund taget initiativ til at gruppere de sociale tilbud i ”paraply tilbud”. Formålet er at sætte fokus på ledelse, at skabe større bæredygtighed ved at sikre bedre udnyttelse af ressourcer, både økonomiske og faglige samt at skabe bedre muligheder for samarbejdet med kommunerne. Forslaget er sendt i høring og behandles i regionsrådet den 25. juni 2012.

På mødet vil der blive givet en nærmere orientering om initiativet.

Indstilling

Til orientering og drøftelse.

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 14-06-2012

Bente Gertz holdt oplæg omkring udfordringer på regionens socialområde, og hvordan disse udfordringer håndteres.

Region Syddanmarks socialområde havde ved regionernes dannelse i 2007 42 specialiserede sociale tilbud, i dag driver regionen 27 specialiserede tilbud. Regionens højt specialiserede socialområde står overfor en række udfordringer, som regionen skal reagere på for at sikre, at Region Syddanmark fortsat skal have en bred vifte af højt specialiserede sociale tilbud. Udfordringerne vedrører bl.a., at kommunerne har stor fokus på regionens omkostningsniveau samt et krav om effektiviseringer. Det højt specialiserede socialområde er sat under pres, og konsekvensen er afspecialisering og manglende udvikling på de højt specialiserede sociale tilbud.

Der er igangsat flere initiativer fra regional side i forhold til at håndtere de store udfordringer, socialområdet står overfor.

For det første har Danske Regioner i forbindelse med evaluering af kommunalreformen udarbejdet et oplæg for socialområdet, hvori de giver deres bud på, hvordan udfordringerne på det højt specialiserede socialområde bør håndteres fremadrettet. Oplægget hedder ”Klart ansvar for de svageste” og peger bl.a. på

at de mest sårbare og udsatte målgrupper bør sikres tilbud med høj faglig ekspertise og specialviden,

at ansvaret for det højt specialiserede social- og specialundervisningsområde bør være regionernes, fordi de har det nødvendige befolkningsgrundlag,

at hensynet til nærhed ikke må ske på bekostning af kvaliteten og dermed borgernes behov.

Regionsrådet i Syddanmark har tilsluttet sig oplægget fra Danske Regioner.

Region Syddanmark har også taget initiativ til at håndtere udfordringerne på regionalt niveau og har indbudt kommunerne i Syddanmark til et tættere samarbejde på områderne:

effektiv økonomistyring

synergi mellem socialområdet, psykiatrien og somatikken

effekter af indsatsen

etablering af kundebestyrelser på de sociale tilbud

Der igangsættes pilotprojekter indenfor hvert fokusområde i løbet af sommeren 2012.

Derudover har Region Syddanmark taget initiativ til at kigge på, hvordan de sociale tilbud, der drives af Region Syddanmark, i dag er organiseret. Region Syddanmark ønsker, at tilbyde borgerne de bedst mulige tilbud, hvor der er både faglig og økonomisk robusthed. Det er vigtigt for regionen at sikre, at borgere på de regionale tilbud får den hjælp og omsorg samt specialiseret indsats, de har brug for. Med den nuværende organisering, hvor der er 27 mindre tilbud, risikerer regionen, at de enkelte tilbud ikke har den faglige og økonomiske robusthed, som er nødvendig for at fastholde specialiseringen. Der er på den baggrund udarbejdet forslag om, at de 27 sociale tilbud regionen driver inddeles i 9 paraplytilbud. Det foreslås at paraplytilbuddene inddeles efter målgruppeområde.

Bente Gertz fremhævede, at regionen med en sådan omorganisering vil sikre, at der sker en udvikling, der kommer borgerne til gavn, fordi tilbuddene bliver mere bæredygtige både fagligt og økonomisk. I hvert paraplytilbud vil der blive ansat en centerchef samt en udviklingschef, som vil sikre en faglig fokuseret og stærk ledelse. Der vil naturligt komme synergieffekter, hvor den viden de enkelte tilbud besidder, vil blive delt i den nye organisation. Samtidig vil personalet få en større og bedre specialviden, som vil være med til at sikre, at regionens sociale tilbud fortsat vil være kendetegnet ved en høj grad af specialisering.

Bente Gertz understregede, at der i forbindelse med omorganiseringen ikke er beboere der vil blive flyttet, kriminelle børn vil ikke blive blandet med handicappede børn og unge, og de nye centerchefer og udviklingschefer som udgangspunkt vil blive rekrutteret blandt de nuværende forstandere.

Der var stort engagement blandt deltagerne i forhold til at drøfte forslag til den nye organisering af de sociale tilbud.

I forhold til overskrifterne på de 9 forslag til paraplytilbud blev det fremhævet, at gruppen domfældte udviklingshæmmede både bestod af udviklingshæmmede med dom og uden dom. Overskriften er derfor misvisende i forhold til den præcise målgruppe. Bente Gertz sagde, at regionen skal være opmærksomme på dette i det videre arbejde.

Flere pårørende udtrykte tilfredshed med sproget i det høringsmateriale, der var sendt ud i forbindelse med forslag til den nye organisering af de sociale tilbud. Bente Gertz sagde, at det naturligvis er noget regionen fremadrettet skal være opmærksom på, når regionen kommunikerer eksternt.

Flere pårørende fra Engbo, Lilleskov og Skovhuse udtrykte stor tilfredshed med den nuværende organisering, hvor det tidligere Strandvænget er brudt ned i mindre enheder. De pårørende fortalte, at de har fået etableret et godt samarbejde med lederne og medarbejderne. Flere pårørende udtrykte derfor også bekymring for, hvad der vil ske i forbindelse med den nye organisering. Bente Gertz fortalte, at hun godt kan forstå de pårørendes bekymring, men fremhævede, at regionen ikke skaber et nyt Strandvænget. På Strandvænget handlede meget af problemstillingen også om kulturen på tilbuddet.

Igennem de senste år har der været proces, hvor der er sket udskiftning blandt personale og ledere samt etablering af nye boliger. Denne proces har været med til at skabe en ny kultur samt nye normer og værdier. Bente Gertz understregede, at omorganiseringen sker med henblik på at lave robuste tilbud så det sikres, at borgerne kan få de bedst mulige tilbud med en høj faglig specialisering, som de har brug for.

Flere pårørende udtrykte bekymring for personalenormeringen på de enkelte tilbud, herunder det store sygefravær og de mange vikarer sygefraværet medfører. Bente Gertz fortalte, at regionen har stort fokus på både personalenormering samt nedbringelse af sygefravær.

Der blev spurgt ind til, hvordan regionen vil håndtere paraplyorganiseringen i forbindelse med, at kommunerne kontinuerligt kan hjemtage tilbud. Bente Gertz medgav, at det er en udfordring i forhold til den arbejdsdeling der pt. er mellem regionen og kommunerne. Det blev dog understreget, at paraplyorganiseringen er en nødvendighed i forhold til at sikre den høje specialisering af de sociale tilbud, som regionen driver.

Ole Lennart Hansen der repræsenterer LEV fortalte, at han også deltager i dialogforums møder i kommunalt regi (KKR), og at kommunerne har stor fokus på, hvad ydelserne ved regionen koster. Omorganiseringen af de sociale tilbud i paraplyorganisationer giver god mening, så længe det sikres, at der på den enkelte enhed er en god ledelse og kapacitet til at sikre høj faglig ekspertise.

I forhold til inddelingen af paraplytilbud blev der sat spørgsmålstegn ved organiseringen på børne- og ungeområdet, hvor tilbuddene Egely, Børnehusene, Møllebakken og Specialskolen Storebælt er foreslået sat sammen under den samme paraply. Der blev spurgt ind til, om man kunne tænke organiseringen anderledes, idet disse tilbud i udgangspunktet ikke har et stort fagligt fællesskab. Bl.a. blev det foreslået, at Specialskolen Storebælt kunne organisere sig med en specialskole i Nyborg Kommune, da målgrupperne på skolerne er mere ens. Driftsdirektør Jens Jørn Bøvling medgav, at der er udfordringer knyttet til netop organiseringen på børne- og ungeområdet, og at regionen er opmærksom på dette. Det blev dog understreget, at der i forbindelse med omorganiseringen vil ske en massiv understøttelse af den enkelte paraplyorganisation, så organisationen er klædt fagligt på til at kunne håndtere disse udfordringer. Derudover er der også mulighed for, at der bliver flere udviklingsansvarlige i den enkelte paraplyorganisation. Regionen vil gerne tage en dialog med Nyborg Kommune omkring etablering af samarbejde med den omtalte specialskole.

Bente Gertz orienterede om, at forslag til organisering af paraplytilbud på socialområdet behandles i Regionsrådet den 25. juni 2012. Regionen har et stort ansvar for, at der efterfølgende bliver kommunikeret ordentligt ud omkring de nye paraplyer til tilbuddene og de pårørende.

Gitte Stærk der repræsenterer Dansk Psoriasisforening fortalte, at hun er formand for Handicaprådet i Faaborg-Midtfyn Kommune. Man har i Handicaprådet drøftet kommunens overvejelser om at hjemtage Autismecenter Holmehøj. Handicaprådet mener ikke, at kommunen skal hjemtage Autismecenter Holmehøj, da det er et højt specialiseret tilbud, som vil få svært ved at opretholde specialiseringen, hvis det hjemtages.

Oplæg er vedhæftet udsendelsen af referatet.

Bilag

Fælles fokus på socialområdet - februar 2012end.pdf

RSDs initiativ til etablering af paraply-tilbud på socialområdet.pdf

Tids- og procesplan - paraply-tilbud 11-05-2012.pdf

Bilag til kontaktforum - Oplæg vedr paraplyorganisering 14-06-2012.pdf

Punkt 4: Oplæg omkring værgemål v. jurist Trine Andersen og forstander på Bognæs Kirsten Agerskov Nielsen

12/259

Resumé

Med vægt på praktiske eksempler og regionens erfaringer med arbejdet omkring værgemål, vil der blive holdt et oplæg omkring udfordringer vedr. værgemål for voksne.

Sagsfremstilling

Socialområdets jurist Trine Andersen og forstander på Bognæs Kirsten Agerskov Nielsen vil holde oplæg omkring værgemål. Oplægget vil blandt andet indeholde en kort introduktion til reglerne omkring værgemål for voksne, hvilke problemstillinger der kan føre til overvejelser om ansøgning om værgemål, og hvilke erfaringer regionen har med arbejdet omkring værgemål.

Indstilling

Til orientering og drøftelse.

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 14-06-2012

Det blev understreget, at oplægget vil tage udgangspunkt i de overordnede regler i forbindelse med værgemål samt eksempler fra Region Syddanmarks praksis. Der blev henvist til, at der kan tages kontakt til Statsforvaltningen for yderligere rådgivning i forhold til værgemål.

Værgemål er et formelt tilbud om hjælp til varetagelse af økonomiske og/eller personlige forhold for personer uden eller med nedsat handleevne. Det er et stort indgreb at blive sat under værgemål, og man skal derfor følge ”det mindste middels princip” – dvs. man skal som udgangspunkt forsøge at administrere på en ”mildere måde” end et værgemål. Det blev her fremhævet, at dialog mellem alle parter er vigtigt i forhold til samarbejdet.

De forskellige former for værgemål blev gennemgået:

§5 – værgemål – hvor den retlige handleevne ikke fratages

§6 – værgemål – hvor den retlige handleevne fratages

§7 – værgemål – Samværgemål, hvor samværeren og den pågældende borger handler i forening og kun i forhold til økonomiske anliggender.

Betingelserne for iværksættelse af værgemål blev gennemgået. De grundlæggende betingelser i forhold til §5 og §6 værgemål er, at borgeren skal være fyldt 18 år og skal være ude af stand til at varetage sine anliggender (varigt eller midlertidigt), og at denne manglende evne skal skyldes ”sindssygdom, herunder svær demens eller hæmmet psykisk udvikling eller anden form for alvorligt svækket helbred”, dvs. et medicinsk kriterium. Derudover skal der være et aktuelt behov for værgemålet evt. økonomiske forhold eller personlige forhold.

Vedr. de økonomiske forhold anfører Region Syddanmarks interne retningslinjer for administration af beboermidler herudover, at når borgerens indestående formue overstiger 75.000 kr. skal lederen af tilbuddet undersøge, om der skal beskikkes en værge.

Det blev understreget, at det er vigtigt, at man som værge er sit ansvar bevidst og etisk er bevidst om den magt man har.

I forhold til gaver til pårørende har statsforvaltningen en vejledende grænse på 500 kr. pr. lejlighedsgave, når der er et værgemål, og såfremt beløbets størrelse i øvrigt er kutymen i familien. Hvis borgeren er underlagt et værgemål, skal

værgen i forbindelse med større gaver have statsforvaltningens godkendelse. Hvis et tilbud er involveret i ydelse af gave til pårørende, vurderes ydelsen af gaven ud fra disse retningslinjer.

Et årligt regnskab er værgens ansvar, og regnskabet skal afleveres til statsforvaltningen.

Der var stor interesse i forholdene omkring værgemål. Særligt havde de pårørende spørgsmål relateret til borgernes pensionsopsparinger. Flere pårørende udtrykte utilfredshed med, at det tidligere skulle være meldt ud, at regionale tilbud ikke må oprette pensionsordninger for borgerne, idet det herved fratager borgernes ret til at have en opsparing, når de bliver folkepensionister. Regionen orienterede om, at regionale tilbud, som følge af lovgivningen, ikke må oprette almindelige skattebegunstigende pensionsordninger, eks. kapitalpension, ratepension m. v. for folk med værgemål. Årsagen er, at der er risici forbundet med sådanne ordninger. Bl. a. indebærer en sådan pensionsordning, at midlerne er bundet i lang tid, og hvis f. eks. borgeren, der er underlagt værgemål, skal bruge de penge, der er bundet i en pensionsopsparing, før pensionsopsparingen udløber, vil det udløse en afgift på 60 %. Borgeren vil i disse tilfælde alene få 40 % udbetalt. Hertil kommer, at selv en værge, der er legal repræsentant for pågældende, skal have Civilstyrelsens godkendelse for at oprette en sådan pensionsordning på vegne af den, der er under værgemål. Botilbuddet, som alene administrerer borgerens økonomi på et uformelt grundlag, har ikke den fornødne kompetence til en sådan disposition på vegne af borgeren.

Slides fra oplægget samt Civilstyrelsens værgevejledning blev uddelt på mødet og udsendes samtidig med referatet.

Bilag

Bilag til kontaktforum - Oplæg omkring værgemål 14-06-2012.pdf

Bilag til kontaktforum - Civilstyrelsens værgevejledning 14-06-2012.pdf

Punkt 5: Forebyggelse af vold og magtanvendelse v. forstander på Østruplund Lars Urban Rasmussen

12/259

Resumé

Forstander ved Østruplund Lars Urban Rasmussen vil holde oplæg omkring, hvordan man på Østruplund i det daglige arbejder med forebyggelse af vold og magtanvendelser, herunder hvilke udfordringer de nuværende fysiske rammer giver – og hvordan de nye fysiske rammer skal forsøge at tage højde for at mindske anvendelse af vold og magtanvendelser.

Sagsfremstilling

Forstander ved Østruplund Lars Urban Rasmussen vil holde oplæg omkring, hvordan man på Østruplund i det daglige arbejder med forebyggelse af vold og magtanvendelser, herunder hvilke udfordringer de nuværende fysiske rammer giver – og hvordan de nye fysiske rammer skal forsøge at tage højde for at mindske anvendelse af vold og magtanvendelser.

Østruplund er et bo- og beskæftigelsestilbud til 32 voksne psykisk og fysisk udviklingshæmmede, hvoraf nogle borgere er domsanbragte. Østruplund drives efter Servicelovens § 108. Tilbuddet er beliggende i Østrup ved Otterup på Nordfyn. I dag er tilbuddet placeret på et slot, men der er pt. ved at blive bygget et nyt tilbud, hvor de fysiske rammer i højere grad vil tage højde for målgruppens adfærd. Det nye byggeri forventes at være færdigt i sommeren 2012.

Indstilling

Til orientering og drøftelse.

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 14-06-2012

Lars Urban Rasmussen holdt oplæg omkring, hvordan man på Østruplund arbejder med forebyggelse af vold og magtanvendelse. Det blev understreget, at man på Østruplund ikke anser vold som et individuelt anliggende, men som et fælles anliggende for hele arbejdspladsen.

Beboergruppen på Østruplund er voksne psykisk udviklingshæmmede i alderen 18-65 år. Der bor i alt 25 mænd og 6 kvinder. Mange af beboerne har dobbeltdiagnoser. En tredjedel af beboerne har en dom f.eks. for krænkende adfærd, vold og ildpåsættelse.

Beboerne har ikke selv valgt de mennesker de bor sammen med, hvilket ofte kan være socialt udfordrende og resulterer ofte i voldsbetonede nødsituationer.

Lars Urban Rasmussen fortalte, at Østruplunds nuværende bygninger ikke er hensigtsmæssige i forhold til forebyggelse af vold og brugen af magtanvendelser. Beboerne bor på små værelser, deler bade- og toiletfaciliteter, og der er dårlig mulighed for at spise på eget værelse. De nuværende bygningsmæssige rammer betyder, at der hurtigt kan opstå konflikter både beboerne imellem og mellem beboere og personale.

Der er igangsat byggeprojekt på Østruplund, som betyder, at alle beboere fremadrettet får deres egen lejlighed på ca. 40 kvm. med eget bad, toilet og køkken. Beboerne vil i de nye rammer lettere selv kunne vælge, hvornår de ønsker fællesskabet med de andre beboere, og hvornår de gerne vil være for sig selv. Der er store forventninger til, at de nye rammer vil kunne forebygge vold og magtanvendelser. Beboerne ser frem til at få deres egen lejlighed og eget privatliv. Det nye byggeri forventes færdigt i løbet af sommeren 2012.

På trods af de nuværende bygningmæssige rammer på Østruplund har man få magtanvendelser, hvilket skyldes en særlig pædagogisk indsats. Det er vigtigt, at personalet er uddannet til at håndtere de faglige udfordringer, der er forbundet med

beboerne for at undgå vold og magtanvendelse. Det blev fremhævet, at det etiske aspekt er vigtigt i forbindelse med magtanvendelse, hvor den ene part går ind og bliver mere ”mægtig” end den anden. Det er vigtigt, at dette håndteres på en ordentlig måde. Personalet på Østruplund bruger følgende redskaber i forhold til forebyggelse af vold og magtanvendelser:

- Neuropædagogisk indsigt – stor viden om den enkelte beboer
- Uddannelse
- Kompetence indenfor konflikthåndtering
- Videreformidling bl.a. skriftlige overleveringer i ”Bosted”
- Kollegialt netværk
- Faste aftaler med psykologhuset i Odense
- Fælles beskrevne procedurer i Østruplunds ”Bevar dig vel” – politik

Fremadrettet vil alle medarbejdere blive udstyret med en vagttelefon med overfaldsalarm. De øvrige kollegaer kan dermed høre, hvad det er for en konflikt, men behøver kun at gribe ind, hvis det bliver nødvendigt. Dette redskab vil både give borgeren en mere værdig behandling samtidig med at medarbejderen kan føle sig mere tryk i en konfliktsituation og efterfølgende også kan få feedback fra de øvrige kollegaer.

Bilag

Bilag til kontaktforum - oplæg omkring forebyggelse af vold og magtanvendelse 14-06-2012.pdf

Punkt 6: Mødekalender 2012

12/259

Sagsfremstilling

Mødeplan for 2012:

Torsdag den 20. september 2012, kl. 14.00

Torsdag den 15. november 2012, kl. 14.00

Indstilling

Til orientering.

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 14-06-2012

Ingen bemærkninger.

Punkt 7: Eventuelt

12/259

Beslutning i Kontaktforum for Handicap den 14-06-2012

Bente Gertz orienterede om, at der skal udpeges en repræsentant fra Danske Handicaporganisationer til at sidde med i det udvalg, der uddeler åbenhedsprisen.

Det blev aftalt, at repræsentanterne fra Danske Handicaporganisationer internt afklarer, hvem de indstiller til udvalget og at næstformanden Gitte Stærk sender indstillingen pr. mail til Kirsten.Frost.Lorenzen@Regionsyddanmark.dk senest den 1. juli 2012.

Bente Gertz orienterede om, at socialministeriets departementschef besøger to af Region Syddanmarks tilbud den 24. august – henholdsvis Autismecenter Holmehøj og Østruplund. Regionen ønsker her at vise, hvilke højt specialiserede sociale tilbud regionerne driver.

Bente Gertz orienterede om, regionen har sat fokus på, hvordan regionens sociale tilbud arbejder med risiko og sikkerhedsvurderinger i forhold til særligt risikobetonede beboergrupper. Der er igangsat arbejde omkring at udvikle en egentlig sikkerhedsmodel, der kan anvendes af alle sociale tilbud i Region Syddanmark. Arbejdet skal være færdigt den 1. september 2012.

Ole Lennart Hansen orienterede om, at han sidder med i Patientbrugerrådet for det nye Odense Universitets Hospital (OUH). Man har her stort fokus på tilgængelighed i forbindelse med byggeriet af det nye OUH. I den forbindelse har Patientbrugerrådet besøgt Danske Handicaporganisationers nye bygning.

Ole Lennart Hansen orienterede om, at der er nedsat en arbejdsgruppe til at undersøge behovet for at udvikle en særskilt tværsektoriel samarbejdsaftale mellem regionen, kommunerne og praktiserende læger for området udviklingshæmmede med samtidig sindslidelse, herunder demens. Arbejdet forventes færdiggjort ultimo 2012.